

Inhoudelijk jaarverslag Copernikkel 2020

Tekst geschreven door de verschillende coördinatoren van de initiatieven, bestuursleden.

De teksten Buurtman Buurtvrouw en Fietsenwerkplaats zijn geschreven door en afgestemd met Marcel Wijnen van Stichting Loods.

Redactie en algemene tekst door Suzanne van Hees.

Beeld: Fotobureau Smit

's-Hertogenbosch, April 2020

Namens het bestuur van stichting Copernikkel,

Marc Eysink Smeets, voorzitter:

's-Hertogenbosch, 30 april 2021

Lucas Kastelijn, algemeen bestuurslid:

's-Hertogenbosch, 30 april 2021

Inhoudsopgave

Over Copernikkel 3

Introductie 3
 Bestuurlijke zaken3
 Werkorganisatie.....5

De Copernikkelprojecten..... 7
 Wij Gaan Fietsen7
 Boschveld Wereldkeuken8
 Boschveldtuin.....9
 NaaiMeetup (NMU) 10
 De klussendienst 11
 Reparatiestraat 12
 Taallessen en huiswerkbegeleiding 13
 Kunst en boeken 13
 Boschveldband..... 13
 Copernikkelkoor..... 14
 ‘Copernikkel Werkt’ 14

De projecten van Stichting Loods 15
 Buurtman Buurtvrouw 15
 Fietsenwerkplaats..... 16

Hoeveel mensen (incl bewoners) heeft Copernikkel in 2020 bereikt? 17

Maatschappelijk rendement 18

Samenwerking 19

Bijlage 1 Organisatie..... 21
 Bestuur stichting 21
 Bestuur coöperatie..... 21
 Dagelijkse uitvoering organisatie 21

Over Copernikkel

Copernikkel is een coöperatie en een stichting in de Bossche wijk Boschveld met als doel een dienstenbedrijf voor en door bewoners te ontwikkelen. Deze diensten komen tegemoet aan de groeiende vraag naar ondersteuning op het gebied van wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid en bevorderen tevens de wijk economie. Uitgangspunt is de leefwereld van de bewoners en niet de systeemwereld. Op deze laagdrempelige manier worden bewoners bereikt die door professionele instellingen niet of nauwelijks worden gezien. De initiatieven bevorderen de sociale cohesie.

Introductie

Voor u ligt het jaarverslag van Copernikkel in tekst en beeld. Het jaar 2020 was in verschillende opzichten een bijzonder bewogen jaar voor Copernikkel. Niet alleen zwaaide de bestuursvoorzitter Jan Buitink af, ook de coördinator Wieke Wijnen, die vanaf het begin betrokken is geweest en die enorm gepionierd heeft in het opzetten van Copernikkel als organisatie, kondigde haar afscheid aan. En of dat nog niet genoeg was, was daar corona...

In de eerste lockdown lag de organisatie nagenoeg stil, al werd er achter de schermen nog wel doorgewerkt. Alle live meetings werden gecancelled, en we ontdekten de mogelijkheden van vergaderen via scherm, al was dat niet voor iedereen weggelegd, merkten we. De huiskamer ging op slot. Er kwamen geen cateringopdrachten meer binnen.

Maar achter de schermen werd naarstig gezocht naar mogelijkheden: wat mocht er nog wel? Wat kon er nog wel? Wat te doen nu we niet meer

konden samenkomen, waar we normaalgesproken zo goed in waren en veel voldoening uithaalden? Van daaruit ontstond de herstart van de Afhaalmaaltijd, om toch iets te kunnen doen. En ook de coronadiensten werd gelanceerd, waarbij vrijwilligers werden geworven in de buurt die diensten wilden verlenen aan hulpbehoevende buurtbewoners. Dat was een enorm succes! In die zin dat er binnen no-time veel aanmeldingen waren van vrijwilligers, maar dat er eigenlijk weinig echt hulpbehoevenden zich meldden. Blijkbaar voelen de Boschvelders zich vooral erg zelfredzaam.

Maar met de komst van de warmere dagen, werd de draad van het 'normale leven' zoetjes aan weer opgepakt en werden er binnen de beperkte mogelijkheden weer dingen georganiseerd: de NaaiMeetup ging vaker open, zodat het beperkt aantal bezoekers per keer voor een deel ondervangen werd. De deur van de huiskamer op 308 ging van het slot, zodat mensen op afspraak weer langs konden komen. De fietsenwerkplaats ging weer open, er werd weer gekookt. Langzaamaan pakten we de draad weer op van dingen met elkaar doen.

Bestuurlijke zaken

In 2020 hebben zich flinke veranderingen voltrokken in binnen het bestuur. Op Lucas Kastelijn na is, in fases een geheel nieuw bestuur aangetreden. Om verschillende persoonlijke redenen zijn de oud-bestuursleden vertrokken. Via open oproepen zijn de nieuwe bestuursleden geworven binnen en buiten de wijk, met als gevolg dat Marc Eysink Smeets (buurtbewoner Boschveld) per 15 maart als voorzitter werd benoemd. In de loop van het jaar traden Mohammed Cherabi

(bestuurslid), Miek van Dongen (bestuurslid) en Wim Hulsenboom (penningmeester) tot het bestuur toe. Vanwege administratieve hobbels was de inschrijving bij de Kamer van Koophandel van het voltallige nieuwe bestuur pas in begin 2021 rond. Het bestuur is nu nog op zoek naar een secretaris. Het bestuur vergaderde in 2020 vrijwel maandelijks. Zie ook de bijlage voor een overzicht van het voltallige bestuur per 31 dec 2020.

In 2020 is de samenwerking met de stichting Loods versterkt om ook hier de inhoud van het werk met betrekking tot de initiatieven Buurtman Buurtvrouw en de Fietsenwerkplaats verder te kunnen ontwikkelen op financieel verantwoorde wijze, in een goede organisatorische inbedding. Met stichting Loods is overeengekomen dat het inhoudelijk werkgeverschap over de projecten in Buurtman Buurtvrouw en Fietsenwerkplaats van Stichting Loods op de duur overgeheveld worden naar Copernikkel. De reden daarvoor is dat de initiatieven weliswaar passen binnen de denk- en werkwijze van stichting Loods, maar uiteindelijk beter bij Copernikkel lijken te passen. Niet in de minste plaats om de locatie in Boschveld. Nabijheid is een belangrijke factor gebleken om deze initiatieven goed te kunnen ondersteunen. Voor het komende jaar 2021 worden de voorwaarden voor een goede overdracht verder uitgewerkt.

In het vroege voorjaar van 2020 gaf projectcoördinator Wieke Wijnen een nieuwe uitdaging aan te willen gaan en haar werkzaamheden voor de Copernikkel na ruim 6 jaar enthousiaste betrokkenheid te beëindigen. Hoewel Wieke nog veel voor de Copernikkel zou kunnen betekenen heeft het bestuur haar wens gerespecteerd en is opzoek gegaan naar

vervanging, in nauwe samenspraak met de gemeente. De vacature is uitgezet via diverse platforms. Begin juni kon Suzanne van Hees aangesteld worden als nieuwe coördinator. Suzanne is zelf woonachtig in de buurt.

Alle veranderingen betekenen dat er voor een deel op een andere manier gekeken wordt naar hoe de verschillende activiteiten binnen de Copernikkel zijn georganiseerd. Sommige afspraken stammen nog uit de eerste pioniersfase, terwijl de organisatie zich verder ontwikkeld heeft. Het nieuwe bestuur constateerde dat die pioniersfase eigenlijk achter ons ligt en dat we nu in een fase van doorontwikkeling en professionalisering zijn aangekomen.

Het bestuur is daar actief bij betrokken.

Een van de zaken die het bestuur onder handen genomen heeft is het kijken naar de posities van de stichting en de coöperatie en met name welke organisatie wat precies doet en hoe de twee zich tot elkaar verhouden. Zie hiervoor ook de afbeelding 1 hoe dit schematisch in elkaar steekt. Het verschil tussen de stichting en de coöperatie:

De stichting heeft een strategisch, initiërend en financieel karakter. Als (financieel) belangrijkste lid van de coöperatie levert ze dus een aanzienlijke bijdrage aan de exploitatie van de coöperatie. Ook kan de stichting personele inzet om niet detacheren bij de coöperatie; denk bv aan vrijwilligers en – coördinatie. De stichting organiseert de huisvesting voor zichzelf en

COPERNIKKEL

Werkwinkel West

Copernicuslaan 308, 5223 ER 's-Hertogenbosch

de coöperatie, waarbij de coöperatie de exploitatie voor haar rekening neemt. Een stichtingsinitiatief kan besluiten zich om moverende redenen niet aan te sluiten bij de coöperatie.

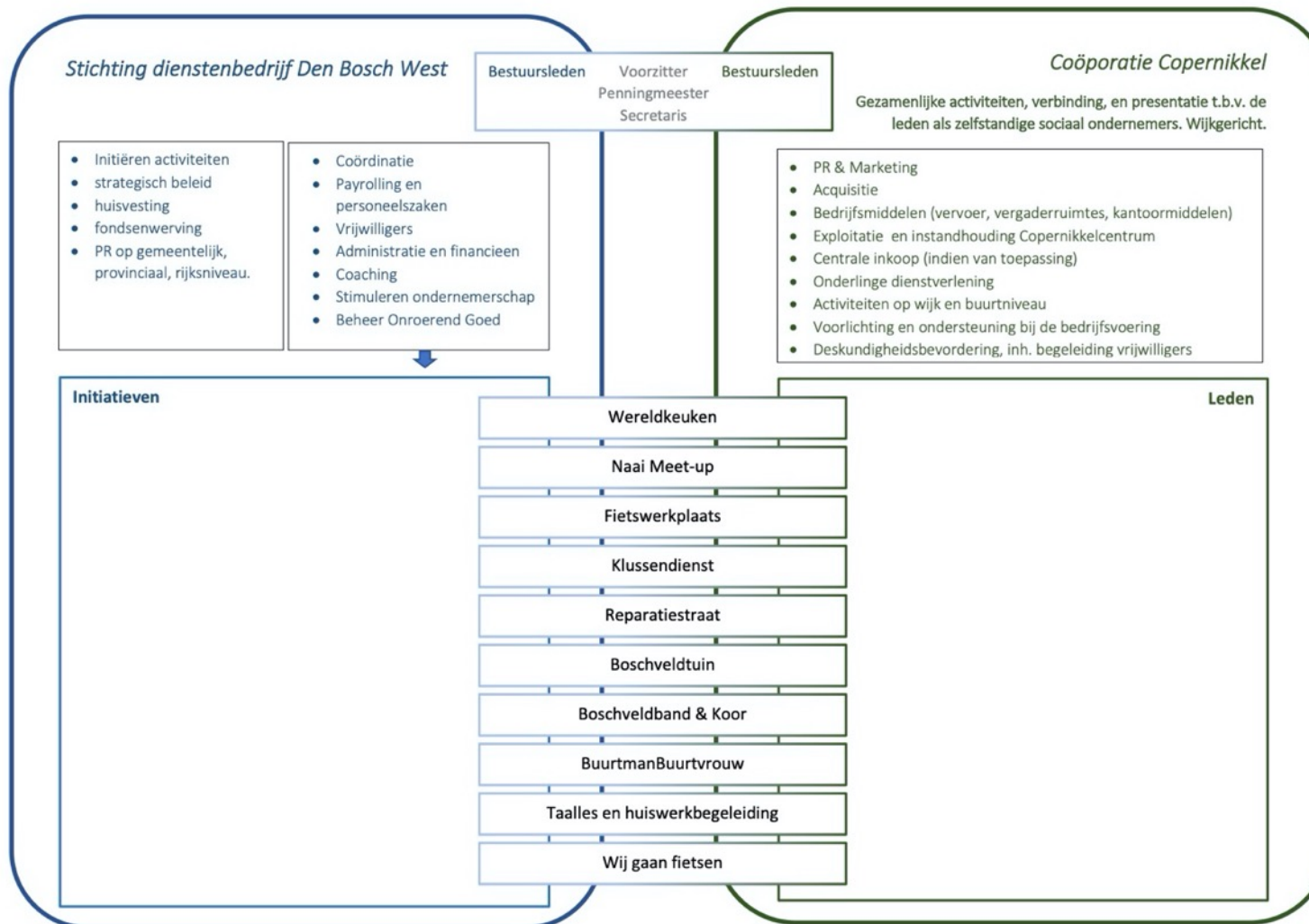
De stichting stimuleert de autonomie van de initiatieven. Een initiatief dat op een gegeven moment volledig (organisatorisch en financieel) in staat is om op eigen benen te staan zou dan

De coöperatie verbindt op operationeel niveau de initiatieven. Het karakter van de coöperatie is dus vooral praktisch en ondersteunend. Het lidmaatschap van de coöperatie staat ook open voor initiatieven die buiten de stichting vallen (of op een zeker moment buiten de stichting zijn komen te staan). De coöperatie is tevens de verbinding tussen wijk, burgerinitiatieven, stichtingsinitiatieven en andere partijen.

Werkorganisatie

Om een en ander in goede banen te leiden wordt er vanuit de Copernikkelhuiskamer (Copernicuslaan 308) gewerkt aan verbinding, communicatie, administratie en coördinatie en anderssoortige ondersteuning. Hier is een team van betrokken (deeltijd) professionals en vrijwilligers aan het werk om ervoor te zorgen dat Copernikkel als totale organisatie goed draait en de initiatieven hun 'ding' kunnen doen. Fondsenwerving, professionalisering en samenwerking, zowel intern als extern, zijn daar belangrijke elementen in.

Tot slot: De 'Copernikkels' zijn trots op hun organisatie: dat er ondanks de interne en externe veranderingen doorgewerkt is en de verbinding is gebleven met elkaar, dat de organisatie er ondanks de coronacrisis in is geslaagd toegankelijk te blijven voor de kwetsbare mens. Door bereikbaar te zijn voor vragen over persoonlijk kwesties, hulp bij instanties, maar ook voor een praatje en daar waar mogelijk bewoners te koppelen aan een van de initiatieven. Zo wordt ieders kracht naar boven gehaald en ingezet en ondersteunen buurtbewoners elkaar.

COPERNIKKEL

Werkwinkel West

Copernicuslaan 308, 5223 ER 's-Hertogenbosch

De Copernikkelprojecten

Wij Gaan Fietsen

Er zijn in 2020 in verschillende samenstellingen en hoedanigheden 17 vrijwilligers bij WGF aan het werk geweest. Enkele cijfers:

- Er zijn in totaal 144 fietsen onder handen genomen.
- 52 kinderfietsen zijn weggegeven voornamelijk via Quiet den Bosch, Osperon, Vluchtelingenwerk en Verwenzorg.

- Er zijn 11 fietsen verkocht.
- Daarnaast zijn er 65 fietsen gesloopt en afgevoerd. Nog bruikbare onderdelen zijn opgeslagen en waar nodig hersteld voor hergebruik.
- 53 heren en damesfietsen zijn gratis afgestaan aan diplomaklanten (meest nieuwe Nederlanders), Osperon en via de gemeente gestuurde mensen.
- 28 fietsen zijn gerepareerd. De eigenaren zijn, zoveel mogelijk, actief betrokken bij het herstel van hun fiets.

Wij Gaan Fietsen deed intensief zaken met mede Copernikkellid de Fietsenwerkplaats. Zij verzorgden o.a. de fietsopleidingen en bij slagen geven ze fietscertificaten uit. Buiten de eerdergenoemde instellingen werkt WGF samen met en krijgt hulp van Festival Boulevard, de gemeente den Bosch, stichting Stadshout, stichting Loods en de Seniorenbus. Dank aan alle Bosschenaren (ruim 200), die het afgelopen jaar hun overvloedige fietsen belangeloos aan WGF hebben afgestaan!

Door corona moest WGF in april 2020 behoorlijk afschalen. De meeste vrijwilligers moesten gedwongen stoppen. In de luwte is er met een minimale bezetting (1 á 2 vrijwilligers) gewerkt met het resultaat dat een grote hoeveelheid onbruikbare fietsen duurzaam is verschroot. De contacten met Vluchtelingenwerk, Osperon en Quiet den Bosch kwamen vrijwel stil te liggen. In de aanloop naar 2021 worden verschillende voorzieningen getroffen om met meer mensen coronaproef te kunnen werken in de werkplaats van het Cementrum.

Boschveld Wereldkeuken

2020 was voor de Boschveld Wereldkeuken geen gemakkelijk jaar. Na een vlotte start in januari en februari, vielen vanaf maart de opdrachten stil. Na de eerste lockdown kwamen er gelukkig snel weer opdrachten, maar het waren er in 2020 een stuk minder opdrachten dan voorgaande jaren. In totaal heeft de wereldkeuken 27 opdrachten verzorgd, 16 voor particulieren en 11 voor diverse organisaties (Farent, Gemeente, Panama Pictures, Rotary etc). Deze opdrachten zijn verzorgd door 1 ZZP'er en 9 vrijwilligers van Marokkaanse, Somalische, Turkse en Iraanse afkomst.

In het voorjaar van 2020 werd een nieuw plan gemaakt voor een doorstart van de AfhaalWereldmaaltijd. De maaltijden worden bereid door 26 buurtgenoten uit Boschveld van verschillende nationaliteit en achtergrond. Man, vrouw, allochtoon, autochtoon, kookgekken of mensen op zoek naar sociaal contact. Het maakt ons niet uit want iedereen is waardevol en heeft al dan niet ontdekte kwaliteiten en ongekende talenten in huis die voor ons allemaal leerzaam en waardevol zijn.

De AfhaalWereldmaaltijd werd in 2020 29x keer op zondag gekookt en kwam uit 17 verschillende keukens van deze wereld. Er werden 575 betaalde maaltijden gekookt (gemiddeld 19,8 maaltijden per week) voor 113 unieke klanten. Daarvan waren 52 klanten terugkerende klanten. Van de opbrengsten werd een keukenmachine aangeschaft, 5 HACCP snijplanken, afvalbakken (voor afvalscheiding in de keuken) en werden de messen geslepen. En niet onbelangrijk: de koks en helpers kregen een vrijwilligersvergoeding.

Corona maakte het al vanaf het begin lastig om gezelligheid bij het koken en samenwerken te creëren omdat er maximaal 3 mensen tegelijk in de keuken konden zijn. Gelukkig ging dat toch wel goed. Er kwam regelmatig positieve feedback van klanten over het gezellige sfeertje in de keuken.

Tegen het einde van 2020 sloot we wereldkeuken een hoofdstuk af: de keuken die jarenlang gebruikt mocht worden van BrabantWonen (voorheen Zayaz) aan de Copernicuslaan 89-91, moest helaas opgeleverd worden. Met het opleveren van die ruimte (begin januari 2021), sloot ook

een van de kartrekkers van het eerste uur haar werkzaamheden voor de Wereldkeuken af.

De nieuwe keuken waar de Wereldkeuken gebruik van kan maken bevindt zich in de BBS, die op dat moment helaas wegens de coronamaatregelen gesloten was en daarmee kwamen ook de afhaalmaaltijden eind december stil te liggen. Het jaar werd wel positief afgesloten vanwege een gulle donatie uit het Wijk- en Dorpsbudget voor nieuwe pannen en apparatuur voor in het nieuwe jaar!

Boschveldtuin

Ondanks Corona heeft de Boschveldtuin een gezellig en productief jaar achter de rug. Ongeveer 45 mensen maakten min of meer gebruik van een tuinbak. Iedere week waren er toch gemiddeld 15 mensen bezig met de algemene tuinwerkjes. Vaak vanwege de maatregelen wat meer verspreid door de week en verspreid op de vrijdagmiddag.

Naast de vaste vrijdagmiddag tuindag, waren er ook een aantal evenementen in de tuin, met als hoogtepunten van het jaar:

- het Winterfeest (in hartjesstijl) op 14 februari,
- NLDoet-dag 13 maart
- Burendag 26 september
- Struinen door de Tuinen, met optreden van de Boschveldband
- opening van het Copernikkelseizoen waar tegelijkertijd afscheid genomen werd van bestuursleden, stagiaires en coördinator Wieke Wijnen.

Verder bijzonderheden in 2020 waren dat er een pomp geplaatst is en dat er een prachtige bank rondom de boom van Kees door Stadshout en de Klussendienst van de Copernikkel geplaatst is. Daar wordt door de hele wijk (vooral) op avonden bij mooi weer ontzettend veel gebruik van gemaakt).

Op 21 augustus won de Boschveldtuin volledig onverwachts het Groene Lintje van Groen Links voor al haar groene en sociale inspanningen!

Op 4 november was de start van de eerste Tuinclub. Iedere eerste woensdagmiddag van de maand komt, als de maatregelen dat toelaten, een groep kinderen bij elkaar op de tuin om samen iets te doen wat met de natuur te maken heeft (gemiddeld 15 tot 18 kinderen).

En verder:

De website werd jaarlijks door ca. 1000 nieuwe bezoekers bezocht. De BBS maakte ook gebruik van de tuin, gemiddeld worden daar jaarlijks zo'n 50 kinderen mee bereikt. Er was een goede samenwerking met Resto van

Harte, zij beheren 2 bakken op de tuin en vullen de compostbak met hun groenteafval. De koffiedrab van de Copernikkel en de NaaiMeetup verdwijnt ook wekelijks in de compost. Rest nog te vermelden dat er een fijne samenwerking is met de bewoners van het BWWB (Bewust Wonen en Werken in Boschveld), het personeel van de BBS en de mensen van het BAC.

NaaiMeetup (NMU)

Het NMU heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een begrip in de wijk. De NaaiMeetup (NMU) is draaide in 2020 3x per week, waarvan een ochtend inloop (vanwege corona op afspraak) en twee middagen workshops en kledingreparatie. Er zijn 3 vaste vrijwilligers en 1 stagiaire en die ervoor zorgen dat de NMU draait, en er is een vaste groep deelnemers die enthousiast aan het naaien geslagen is en die zich op hun eigen manier aan het ontwikkelen zijn. Het geld dat opgehaald wordt door verkoop van producten, de workshop en kledingreparaties gaat voor 90 % naar de reparateurs als vrijwilligersvergoeding. 10 % gaat naar de coöperatie, waarvoor ondersteuning en administratie aan het initiatief verzorgd wordt.

Er zijn 40 workshops 'Leren Naaien Vanaf Patroon' gegeven; waar er per workshop gemiddeld 2 tot 3 deelnemers waren. Begeleiding is in het najaar aangevuld met een stagiaire van het ROC/Tilburg, 'Specialist Ontwikkeling Mode-Maatkleding'. Sommige deelnemers hebben de workshop 2 of 3 keer gevolgd omdat ze verder begeleiding wilden met het eerder geleerde. Er zijn 17 unieke inschrijvingen geweest in 2020.

Tijdens de eerste lockdown (half maart - 1 juni) zijn er geen workshops geweest. Via mail, app en sms is er contact geweest met de deelnemers.

In totaal zijn er 156 bestellingen aan kledingreparatie uitgevoerd, sommige bestellingen bestonden uit meerdere te repareren producten: jurken, broeken, mouwen korter gemaakt, ingenomen of uitgelegd, ritsen vervangen, scheuren/gaten in kledingstukken gerepareerd, naden gedicht, knopen aangezet en emblemen (carnaval e.a.) opgenaaid.

Tijdens de eerste lockdown is er voornamelijk vanuit thuis gerepareerd, waarbij de reparatie verliep volgens specifieke afspraak via een telefonisch contact of mail. Er zijn 44 acties ondernomen waarin gordijnen (korter) gemaakt zijn/ophangelementen hebben gekregen, stoelen bekleed, kussens- of leuningovertrekken gemaakt en een bokshandschoen zijn gerepareerd.

Productie maatkleding en andere producten: Daarnaast zijn er 20 producten nieuw gemaakt als specifieke opdracht van buurtbewoners of organisaties; ook in samenwerking met de stagiaire zoals jurken, jilbabs, rokken, broeken, vestjes, overhemden, gordijnen, tassen en poppen (voor etalage en theater).

De klussendienst

De klussendienst heeft in 2020 9 betaalde klussen gedaan en ook in totaal 32 uur aan voucherklussen (gefinancierd door BW en Zayaz). Daarnaast zijn er ook nog 40 kleine (halfuurs)klussen bij buurtbewoners die dat zelf niet kunnen.

In de coronalockdown(s) liep het aantal opdrachten sterk terug en zijn de heren van de klussendienst ook aan de slag gegaan met onderhoudswerkzaamheden aan de Copernikkelpanden (Copernicuslaan 308 en 324), zoals de voordeur en de achterkant van Copernikkel schilderen, lampen vervangen, planbord ophangen en wieltjes onder het boekenkastje vervangen.

Reparatiestraat

De reparatiestraat heeft zoveel mogelijk steeds op de 2e zaterdag van de maand in de Copernikkel op nummer 308 van 12 tot 15 uur de deuren open gehad om reparaties te kunnen doen aan apparaten. Dat zijn vaak apparaten zoals stofzuigers, koffiezetapparaten en geluidsapparatuur. Veel moderne apparaten blijken niet meer gebouwd om nog gerepareerd te kunnen worden, maar toch lukt het nogal eens om toch iets weer aan het werk te krijgen.

In 2020 is er met 7 vaste reparateurs gewerkt aan in totaal 73 reparaties. Meestal werken de reparateurs met af en toe 3 personen op een zaterdag. 1x was er een stagiaire bij. Soorten reparaties:

- 23 naaimachines
- 6 fietsen en 1 auto
- 24 huishoudelijk elektra
- 11 elektronica
- 5 gereedschap
- 3 textiel
- En 8 adviezen.

De reparatiestraat levert gratis diensten. Soms wordt er materiaal gedoneerd dat nodig is voor reparatie en er zijn verder geen kosten. Klanten voeren zelf de kapotte apparatuur af.

De reparatiestraat heeft weinig hinder ondervonden van de coronamaatregelen, al was het wat rustiger dan normaalgesproken het geval is. In de maanden april en mei was er geen reparatiestraat. De bezoekers zijn mensen uit de wijk, en de meesten kennen Copernikkel al langer.

Taallessen en huiswerkbegeleiding

Vol enthousiasme is er in 2020 taal- en inburgeringsles aan diverse wijkbewoners gegeven. De activiteiten van dit initiatief zijn op te splitsen in groepslessen NT2 en individuele ondersteuning:

De 2 groepslessen bestonden uit 7 a 8 volwassen deelnemers uit diverse culturen en van diverse niveaus. Helaas vervielen de groepslessen door toedoen van corona in een combinatie van overwegingen: taallessen geven met een mondkapje voor werkt simpelweg niet. Daarnaast voelde niet iedereen zich vrij om in een groep te verkeren (zeker niet in de eerste lockdown).

De individuele begeleiding richtte zich vooral op inburgering en op de begeleiding van basisschoolleerlingen en studenten met een Somalische achtergrond studierend aan KW1C. Naast taal kwamen er ook juridische zaken aan de orde, zoals een conflict met DUO en verder zaken als studie- en beroepskeuze.

In tegenstelling tot de groepslessen werd de individuele begeleiding wel voortgezet en bleek de noodzaak onverminderd groot. Aan de toenemende konden de vrijwilligers niet altijd voldoen, vanwege ruimtegebrek (de BBS werd gesloten voor externen) en de voorzichtigheid ten aanzien van besmettingsgevaar onder de vrijwilligers. Een mooie match leverde het op toen twee stagiaires van AVANS zich meldden die zich graag wilden zetten voor individuele begeleiding en dus als individuele taaldocent aan de slag konden gaan.

Kunst en boeken

Sinds het begin van de coronatijd staat er buiten voor nr 308 een boekenkastje waar mensen boeken uit mogen pakken en ook hun eigen boeken in kunnen doen. Dat loopt erg goed. Jong en oud komt er boeken uit lenen. Vroeger was er een bieb in de Celsiusstraat, maar dit blijkt een goede vervanger, al is het wat klein. Op vrijdag wordt het aanbod ververs.

Copernikkel blijkt ook een fijne plek voor kunstenaars uit de buurt of uit het Copernikkelnetwerk om uit te proberen hoe het is om een expositie te organiseren. Sommigen van hen willen hun werk ook verkopen, terwijl anderen het exposeren alleen al fijn vinden (en dat al een hele stap vinden). In 2020 heeft er werk gehangen van Frans Hummelman, Igor Zevenbergen en Jacqueline Henskens. De Copernikkelcurator ziet erop toe dat de kunst laagdrempelig en niet te moeilijk of te bloot is, zodat het voor de Copernikkelbezoekers te doen is.

Boschveldband

De band begon het jaar goed met het Copernikkel Winterconcert. (Nietsvermoedend waren we nog!) Corona was nog niet aan de hand en het was dan ook lekker druk (afgeladen vol) en gezellig als altijd. Een dikke maand later was Corona daar, wat meteen nogal een stempel drukte, aangezien repeteren niet meer mogelijk was. Op verschillende manieren is de band gaan nadenken hoe er, ondanks de moeilijke omstandigheden toch (op afstand) gerepeteerd kon worden, o.a. door te werken met speciale software (jamkazam, Jamulus). Maar helaas bleek bij deze programma's de latency (vertraging) te groot, waardoor zo

repeteren niet werkte. Zodra het weer het toeliet is de band buiten gaan repeteren, tot ook dat als samenscholing werd gezien en de Boschveldband on hold kwam te staan.

In april hebben heeft de band de Anderhalve Metersessies gehouden in de wijk, door voor de thuiszittende mensen een concert te geven voor hun raam. Voor een impressie van zo'n sessie:

<https://www.youtube.com/watch?v=BPAonahExig>. In de lente/zomer waren er wel wat meer mogelijkheden, toen zijn er nog twee buitenconcerten gegeven.

De Boschveldband heeft in 2020 samengewerkt met het Copernikkelkoor en met enkele gastmuzikanten: De Oekraïense zangeres Elena Medorenko, Gitarist Joep Tjisse Klasen, Flamenco-zangeres Evelyne Montens, bassist Kees van Schijndel en gitarist/zanger Vincent Geurts.

Concerten Boschveldband 2020:

- 28 januari: Copernikkel Winterconcert (50 bezoekers)
- 8 april: Anderhalve Meter Sessie, troostconcert voor de mensen in de wijk. (>100 toeschouwers)
- 26 mei: Burendag Boschveldtuin (50 bezoekers)
- 5 september: Struinen in de Tuinen (Bossche editie van landelijk festival) (80 bezoekers)

Copernikkelkoor

Met het koor lag het wat moeilijker om actief te blijven in coronatijd, aangezien zingen werd geassocieerd met superspreaders. Ook is een groot deel van de zangeressen al wat ouder, waardoor voorzichtigheid extra belangrijk was. Het koor heeft dus, tot groot verdriet van allen, na het enige concert in januari (winterconcert), volledig stilgelegd.

'Copernikkel Werkt'

Een apart onderdeel binnen Copernikkel is het programma 'Copernikkel werkt'. Dit onderdeel wordt gefinancierd vanuit het Oranjefonds en

streeft ernaar om binnen de informele context van Copernikkel bewoners vaardigheden aan te reiken om zich op het gebied van armoede, educatie, werk en inkomen in de richting van zelfredzaamheid en/of zelfstandigheid te kunnen ontwikkelen, zodat iedere inwoner van Boschveld zich een eigen plek in de (Bossche) samenleving kan verwerven.

De richting waarin 'Copernikkel werkt' werkt is altijd die van opwaartse mobiliteit: uit de armoede, richting (betaald) werk en (financiële) zelfredzaamheid. Gezien de bevolkingssamenstelling van de buurt Boschveld is het vooralsnog erg ambitieus te streven naar volledige zelfredzaamheid: de wijk wordt gekenmerkt door relatief veel mensen met een lage sociaal-economische positie en kent ook een constante instroom van nieuwe bewoners met vergelijkbare positie.

Voor de middellange termijn is de ambitie dat de mensen waar die *nu* in beeld zijn bij Copernikkel, stapjes omhoog maken en mogelijk uitstromen en doorontwikkelen voor zover dat binnen hun mogelijkheid ligt. Tegelijkertijd wordt binnen dit programma gewerkt we aan het betrekken van nieuwe bewoners die op hun beurt gestimuleerd worden om stapjes opwaarts te zetten.

Een concreet onderdeel van 'Copernikkel Werkt' is het gasvrouwenproject. Dit is een project waarbij nieuwe vrijwilligers na een

uitgebreide intake aan de slag kunnen als gastvrouw in de Copernikkelhuiskamer. Daar worden ze getraind in basale vaardigheden zoals gasten ontvangen, de telefoon aannemen, koffie/thee zetten, licht schoonmaakwerk. Indien nodig worden ze daarin gekoppeld aan een Nederlandsprekend taalmaatje. Veel van de huidige actieve vrijwilligers zijn ooit als gastvrouw begonnen/binnengekomen, om zich vervolgens te kunnen ontpoppen in de richting van hun eigen talenten. De gastvrouwen worden actief getraind en gecoacht.

De projecten van Stichting Loods

Buurtman Buurtvrouw

2020 heeft ook bij de activiteiten van de buurtvrouwen in het teken gestaan van Covid-19 wat heeft gezorgd voor aanpassingen en veranderingen in het werk. Er heerste angst voor besmetting in de wijk aan het begin van de eerste lockdown. Er kwamen niet veel mensen op straat en mensen waren ook bang om bezoek te ontvangen of om ergens naar toe te gaan. De contacten die er al waren gelegd gingen voort; in het begin vooral telefonisch, later ook face tot face tijdens een wandeling of een gesprekje in de achtertuin dat ook werd geïnitieerd door de buurtbewoners zelf. Na de zomer is er ook weer geflyerd. We zien ook veel positieve acties die zijn ontstaan tijdens deze periode. Buurtbewoners die nu bij elkaar op bezoek gaan wat zij voorheen niet deden. Maaltijdacties en boodschappendienst voor elkaar via de Copernikkel. Mensen waren erg betrokken bij elkaar en hebben zich ook ingezet voor elkaar.

De buurtvrouwen hebben deelgenomen aan diverse projecten zoals: project tegen eenzaamheid met behulp van VR-bril, Positieve gezondheid, Beldienst tegen eenzaamheid, Praatgroep mensen met een psychische kwetsbaarheid en training “het begint bij mij”. Een aantal projecten is gestart maar gestagneerd in verband met de lockdown. Verwachting is dat dat het volgend jaar wel weer wordt opgepakt. Een aantal mensen geven aan geen goede ervaring met KOO (wijkplein) te hebben of kennen de medewerkers niet waardoor zij hier geen gebruik van (willen) maken. Bewoners hebben ook angst met betrekking tot het coronavirus. Dat maakt dat bepaalde praktische ondersteuning wordt gevraagd aan de buurtvrouwen waarvoor ook andere organisaties zijn.

De problematieken die de buurtvrouwen in de wijk Boschveld tegenkomen zijn van diverse aard: financiële/ administratieve problemen, eenzaamheid, psychische kwetsbaarheid, psychiatrie, gezondheid, verslaving, opvoedproblematieken, betrokkenheid in de wijk met betrekking tot overlast en onzekerheid over de toekomst van de ‘sloopwoningen’.

Fietsenwerkplaats

Op de fietswerkplaats kunnen bewoners fietsen (leren) repareren, of worden de reparaties door onze medewerker of vrijwilligers gerepareerd. Op woensdag is er speciaal voor kinderen ruimte om fietsen te (leren) repareren. Er is in dat kader samen gewerkt met enkele basisscholen.

Naast de reparaties is de fietswerkplaats ook een plek voor ontmoeting en verbinding voor bewoners uit de wijk. Het is een belangrijke mogelijkheid om te participeren in de wijk.

De samenwerking met het stedelijk project “Wij gaan fietsen” is ook in 2020 succesvol voortgezet. Weliswaar zijn er veel minder deelnemers geweest als gevolg van de corona crisis, maar de fietslessen zijn nog steeds een succes. In 2020 hebben zo’n 35 cursisten het diploma mogen ontvangen. Voor zover dat mogelijk was hebben zij daarna ook een fiets gekregen om het geleerde in de praktijk te blijven beoefenen. Een bijzonder onderdeel van de fietslessen is altijd de zomeractiviteit waarin basisschoolkinderen fietslessen krijgen en daarna een diploma mogen ontvangen.

Ook de fietswerkplaats heeft te maken gekregen met de coronacrisis. De werkplaats is korte tijd gesloten geweest, maar daarna is er op afspraak gewerkt. Dat gaat niet vanzelfsprekend, maar er is deels gebruik gemaakt van het plein buiten en zoveel als mogelijk rekening gehouden met de RIVM-regels. Dat wil zeggen dat soms niet alle bezoekers toegelaten konden worden. Over heel 2020 zijn er daardoor ook minder bezoekers geweest.

Hoeveel mensen (incl bewoners) heeft Copernikkel in 2020 bereikt?

Aantal deelnemers/vrijwilligers 2020	Waarvan nieuw ingestroomd in 2020
100+ deelnemers/vrijwilligers Copernikkel Algemeen, waarvan 26 vrijwilligers	151, waarvan 15 nieuwe vrijwilligers en 136 afnemers van diensten
28 afnemers 'Copernikkel Werkt' (begeleiding naar werk/opleiding) + 1 stagiair	5 + 1 stagiair
7 gastvrouwen	1
21 afnemers taallessen + 7 taaldocenten (waarvan 2 stagiaires)	5 afnemers + 4 docenten (waarvan 2 stagiaires)
10 afnemers begeleiding inburgering	10
35 afnemers fietslessen	35
18 Koks voor de afhaalmaaltijd (waarvan ongeveer de helft binnen project Copernikkel Werkt valt)	8
100+ afnemers Buurtman/Buurtvrouw	12
17 afnemers Naaimeetup workshops, verspreid over 30 ochtenden	6
30 deelnemers Wij gaan fietsen (12 collega's, 18 vrijwilligers + 1 stagiair)	1 stagiair
55 afnemers fiets (30 fietsen voor volwassenen + 25 kinderfietsen), allen aangemeld in 2020	55
37 afnemers klussendienst (7 vouchers, 30 halfuursklussen, commerciële klussen niet meegeteld)	19
Boschveldtuin 45 mensen met een tuinbak + 8 andere vrijwilligers	6
Boschveldband 7 bandleden + 4 gastmuzikanten	4 gastmuzikanten
Boschveldkoor 8 zangeressen + 2 muzikanten	0
Theaterprojecten 0	0
Reparatiestraat 6 vrijwilligers	1
Wereldkeuken 26 vrijwilligers	10

Maatschappelijk rendement

Copernikkel is bij uitstek een maatschappelijke organisatie, gericht op het maken van impact voor bewoners van Boschveld, in mindere mate Deuteren en mogelijk ook daarbuiten. Binnen de informele context van Copernikkel wordt bewoners vaardigheden aangereikt waardoor ze zich op diverse leefgebieden (armoede, educatie, werk en inkomen) in de richting van zelfredzaamheid en/of zelfstandigheid te kunnen ontwikkelen, zodat iedere inwoner van Boschveld zich een eigen plek in de (Bossche) samenleving kan verwerven.

De manier van werken bij Copernikkel vormt een goede basis om van daaruit stappen te zetten: de informele omgang met elkaar biedt volop ruimte van waaruit mensen initiatief kunnen nemen en er mooie dingen kunnen ontstaan. Het is een soort van 'prettige chaos' die een vruchtbare voedingsbodem vormt voor laagdrempelige initiatieven die werkt. De informele sfeer waarin binnen de initiatieven gewerkt wordt, vormt een belangrijke basis voor vertrouwen. Vanuit het vertrouwen dat mensen opbouwen rijst er dikwijls een hulpvraag. Als daar iets extra's nodig is, wordt per persoon gekeken welke routes, projecten of interventies daar het beste bij passen.

Verder, een belangrijke manier om mensen positief te ondersteunen is om hen mee te laten *doen* in een van de initiatieven. Door deze hele praktische inzet op het doen, op de talenten van mensen, en op wat ze leuk vinden, wordt er op een relatief luchtige manier aanspraak gemaakt op mensen hun kunnen en waar mensen plezier aan beleven. Zo weet Copernikkel een andere kant van mensen aan te spreken dan vanuit de zorgsystemen gebeurt. Door zich op iets positiefs te richten, kunnen bewoners de zorgen die ze hebben (even) achter zich laten.

Dat deze manier van werken haar vruchten afwerpt, blijkt uit dikwijls uit de verzoeken die Copernikkel krijgt om iets te vertellen over de manier van werken. Ook weten professionals vanuit de gemeente 's-Hertogenbosch, zorg- en welzijnsorganisaties, woningbouwcorporaties, de organisatie steeds weer te vinden. En op weinig plekken worden buurt evenementen, zoals theatertours, bijeenkomsten, concerten, door zo'n divers publiek bezocht.

Samenwerking

Copernikkel is bij uitstek een organisatie waarin veel samengewerkt wordt en waarin netwerken centraal staan. Allereerst tussen de verschillende initiatieven, maar ook met organisaties die in Boschveld of meer stedelijk actief zijn. Meer dan eens komen vrijwilligers binnen via een van de initiatieven, om later door te schuiven naar een of meer van de andere initiatieven. Ook wordt er vanuit organisaties doorverwezen naar Copernikkel, of andersom: wanneer er een specifieke hulpvraag ligt waarvoor binnen Copernikkel onvoldoende kennis in huis is, wordt er - altijd in overleg met de desbetreffende bewoner uiteraard – contact gezocht met een organisatie die dat op kan pakken (bv KOO, Mee, Quiet). Hieronder staat een lijst met alle samenwerkingspartners in 2020.

- Gemeente 's-Hertogenbosch: wijkmanager, triple i, WeenerXL
- BBS Boschveld
- Zayaz
- BrabantWonen
- Politie/wijkagent
- Farent (ook: wijknetwerkoverleg)
- Koo/wijkplein
- Stichting Mee
- Quiet (armoedenetwerk)
- Stichting Loods
- Boschveld Ambachtcentrum (BAC)
- Ambachtshuis Brabant (leer/werktrajecten in diverse ambachten)

- KW1C / stages/opleiding
- Avans
- Onafhankelijk Buurtplatform Boschveld (OBB)
- Resto van Harte
- Bewust Wonen en Werken in Boschveld
- Oranjefonds
- Kansfonds
- NLDoet
- Stadshout
- Osperon
- Vluchtelingenwerk
- Reinier van Arkel
- Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA)
- Landelijk Netwerk Sociaal Coöperatief Ondernemerschap (LanSCo)
- Bewust Wonen en Werken Boschveld (BWVB)
- En vele andere geïnteresseerden en betrokkenen

In tijden van corona viel het niet mee om de samenwerking goed op gang te houden. Dat de inloopfunctie gesloten moest worden maakt dat niet gemakkelijker. Gelukkig kon er wel op afspraak gewerkt worden. In goed overleg met de vaste medewerkers en vrijwilligers in de Copernikkelhuiskamer, is gezocht naar een goede en verantwoorde (veilige) modus om de activiteiten zoveel mogelijk op gang te houden. Als

niet- overheidsinstantie waren daar meer mogelijkheden dan bijvoorbeeld bij de burens in de BBS.

De eerste prioriteit ging ernaar uit naar het in beeld en contact houden van alle deelnemers en vrijwilligers, al was het op afstand. Er is veel met mensen gebeld, huis aan huisbezoekjes afgelegd, overleg gehouden met de aanspreekpunten van alle initiatieven via teams of zoom. Speciale aandacht ging uit naar blijven betrekken van de meest kwetsbare deelnemers en dat is goed gelukt. Ondanks de lockdowns zijn er geen mensen 'kwijtgeraakt'. Er zijn wel mensen die vanwege besmettingsgevaar hun Copernikkelactiviteiten op een laag pitje hebben gezet, maar deze mensen zijn allemaal van plan hun bezigheden bij ons te hervatten, zodra de kust weer veilig is.

Dit neemt niet weg dat nagenoeg iedereen bij Copernikkel staat te popelen om weer echt aan de slag te mogen. Dat er weer samenkomsten georganiseerd mogen worden, waar weer echte ontmoetingen plaatsvinden, waar alle Copernikkels kunnen bijdragen aan het maken van lekkere hapjes, mooie muziek, een fijne buurt en elkaar een stapje verder helpen.

Bijlage 1 Organisatie

Bestuur stichting

Marc Eysink Smeets (voorzitter)
Wim Hulsenboom (penningmeester)
Lukas Kastelijn (algemeen lid)
Mohammed Cherabi (algemeen lid)
Vacature secretaris

Bestuur coöperatie

Marc Eysink Smeets (voorzitter)
Wim Hulsenboom (penningmeester)
Lukas Kastelijn (algemeen lid)
Miek van Dongen (algemeen lid)
Vacature secretaris

De besturen overlappen deels
Bestuursfuncties zijn onbezoldigd

Dagelijkse uitvoering werkorganisatie

Suzanne van Hees (algemeen coördinator)
Janneke Franke (verbinder + 'Copernikkel Werkt')
Leidi Haaijer (coördinator NaaiMeetUp)
Abdul Duraku (Klussendienst)
Jeannette van Lier (Administratie)
Joanda van Geffen (communicatie, vrijwillig)
Olaf Smit (communicatie, foto's, vrijwillig)
Boekhouding: Peter Perquin – Kubus Rosmalen
Aanspreekpunten van de initiatieven
Alle vrijwilligers